herpy

DRZEWOŁAZY

Pleasing Poison Frog

Ameerega bassleri

Ameerega bassleri to dzienny drzewołaz o długości niespełna 4 cm, pochodzący z wilgotnych lasów u wschodniego podnóża Andów w północnym Peru. Samiec opiekuje się jajami i przenosi kijanki do wody, a gatunek trzeba trzymać w niższej temperaturze niż większość drzewołazów. Wiedza o hodowli jest skąpa, a w naturze gatunek jest narażony na wyginięcie.

Rodzina: Dendrobatidae Dawna nazwa: *Epipedobates bassleri; Dendrobates bassleri; Phobobates bassleri*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**4 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**8-12 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Naziemny**
Środowisko	**Las deszczowy i las górski**
Toksyny skórne na wolności	**Słabe**
Toksyny skórne w niewoli	**Brak** Zwierzęta z hodowli. Osobniki odłowione na wolności mogą przez długi czas zachować toksyny
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**50 × 50 × 55 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**18-21 °C**
Temperatura w nocy	**13-17 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 1-2 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady i małe bezkręgowce (skoczogonki, muszki owocowe)**
Utrzymanie	**W parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki noszone do wody**
Miejsce składania jaj	**W kątach liści (np. bromelii)**
Dojrzałość płciowa	**12-13 miesięcy**
Liczba jaj w zniesieniu	**40**
Czas do wyklucia	**10 dni**
Okres larwalny	**50-60 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Pilnuje jaj i nosi kijanki**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
IUCN	**Narażony (VU)**

O gatunku

Ameerega bassleri (Melin, 1941) to średniej wielkości drzewołaz z rodzaju *Ameerega*. Dorosłe osobniki mierzą około 35-38 mm od pyska do kloaki, a samica jest nieco większa od samca. Istnieje kilka form lokalnych, nazywanych od miejsca występowania, np. 'Saposa' i 'Sisa'. Poza wielkością i głosem samca innych różnic płciowych nie udokumentowano.

Gatunek nosił wcześniej nazwy *Dendrobates bassleri*, *Phyllobates bassleri*, *Epipedobates bassleri* i *Phobobates bassleri*. Epitet gatunkowy upamiętnia amerykańskiego geologa Harveya Basslera. *Ameerega pepperi*, *Ameerega cainarachi* i *Ameerega yoshina* są do niego bardzo podobne i najłatwiej odróżnić je po głosie samca.

Drzewołazy z rodzaju *Ameerega* pozyskują alkaloidy w skórze z drobnych stawonogów, którymi się żywią. Osobniki z hodowli, które nie dostają tych stawonogów, nie są toksyczne. Osobniki odłowione z natury uważa się za słabo toksyczne: myj ręce przed kontaktem i po nim i nie dotykaj oczu ani ust.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

Występowanie i środowisko

A. bassleri występuje wyłącznie w Peru, w dorzeczu Amazonki nad rzeką Río Huallaga, na wysokościach od około 270 do 1200 m. Zasięg obejmuje m.in. parki narodowe Cordillera Azul i Cordillera Escalera.

> **Naturalny zasięg:** Peru.

ŚRODOWISKO

Gatunek zamieszkuje wilgotny las tropikalny na nizinach u podnóża gór oraz lasy górskie, zarówno pierwotne, jak i lekko przekształcone. Zwierzęta rzadko spotyka się dalej niż 300 m od cieku wodnego. Na niższych wysokościach trzymają się wilgotnych miejsc blisko strumieni, a wyżej są mniej związane z wodą. Kijanki rozwijają się w małych leśnych oczkach wodnych i strumieniach. Klimat jest wilgotny i chłodniejszy niż na nizinach Amazonii, a temperatura w ciągu roku waha się niewiele.

Lokalnie gatunek może być bardzo pospolity, ale jest narażony na wyginięcie z powodu utraty siedlisk na rzecz rolnictwa i hodowli bydła. Odłowy na potrzeby handlu nie są uważane za zagrożenie dla gatunku jako całości, jednak pojedyncze odmiany barwne mogą szybko zostać przełowione.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Ameerega bassleri* jest skąpa. Gatunek żyje w wilgotnym lesie nad strumieniami na wysokości 300-1200 m, gdzie powietrze jest chłodniejsze niż w siedliskach większości drzewołazów. *Ameerega pepperi* i *Ameerega cainarachi* żyją w tej samej części Peru i mają podobne wymagania. W obrębie rodzaju najlepiej poznanym w niewoli gatunkiem jest *Ameerega trivittata*, ale pochodzi on z cieplejszych nizin, więc jego parametrów nie można stosować bezpośrednio.

Dla dwóch dorosłych osobników wystarczy terrarium lasu deszczowego o wymiarach co najmniej 50 × 50 × 55 cm (długość, szerokość, wysokość). Podłoże urządza się bioaktywnie: warstwa drenażowa, siatka i wilgotna ziemia przykryta grubą warstwą liści. Wystrój z bromelii, mchu, gałęzi, korzeni i kory korkowej powinien zapewniać wiele kryjówek i przerywać linie widzenia. Pokrywa musi mieć siatkę, aby powietrze nie stało w miejscu.

TEMPERATURA

Gatunku nie wolno trzymać w zbyt wysokiej temperaturze. W dzień odpowiednie jest 18-21 °C, a w nocy temperatura powinna spaść o 4-6 °C, do około 13-17 °C. Różnica między porami roku wynosi tylko 1-2 °C. Należy unikać temperatur powyżej 25 °C, więc ustaw terrarium w chłodnym miejscu i unikaj ciepła od oświetlenia. W upały wentylator i dodatkowe zraszanie pomogą obniżyć temperaturę.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-100 %. Rano i wieczorem jest bliska 100 % i pojawia się mgła, a w środku dnia może spaść do około 70 %. Zraszaj ręcznie lub używaj systemu deszczującego i zamgławiacza kilka razy dziennie, stosując wodę deszczową lub z odwróconej osmozy, i pozwól terrarium lekko przeschnąć między zraszaniami, aby nie rozwijała się pleśń.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

W terrarium powinna stać miska z 1-2 cm wody, a przy rozmnażaniu na kijanki przeznacza się stałą część wodną lub małe pojemniki. Używaj wody deszczowej lub z odwróconej osmozy i wymieniaj ją kilka razy w tygodniu. Woda musi być chłodna i czysta; naturalnymi miejscami rozrodu są małe leśne oczka wodne i strumienie. W małej misce filtr nie jest potrzebny.

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek żyje na dnie lasu, gdzie dociera niewiele światła. Wystarczy oświetlenie LED o widmie odpowiednim dla roślin i dzień trwający 10-12 godzin. Zapotrzebowanie na UVB nie zostało udokumentowane; można stosować słabą lampę UVB (strefa Fergusona 1), o ile są dobre kryjówki, w których zwierzęta mogą schronić się przed światłem.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Gatunek przyjmuje typowe drobne owady karmowe: muszki owocowe, skoczogonki, świeżo wyklute świerszcze, najmniejsze larwy barciaka oraz drobne owady zebrane czerpakiem na łące. Karm co drugi dzień taką ilością, jaką zwierzęta zjedzą w ciągu mniej więcej godziny. Owady oprószaj wapniem z D3 przy co drugim lub trzecim karmieniu, a preparatem witaminowym raz w tygodniu. Młode osobniki dostają te same owady w mniejszym rozmiarze.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunek jest aktywny w dzień i naziemny. Samiec jest terytorialny i nawołuje, broniąc swojego rewiru, dlatego zwierzęta potrzebują wielu kryjówek i przerwanych linii widzenia. Parę można trzymać razem; kilka samców w jednym terrarium prowadzi do konfliktów. Drzewołazów nie należy brać do ręki; podczas sprzątania przenoś je czystym słoikiem lub małym pojemnikiem.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Zwierzęta osiągają dojrzałość płciową po 12-13 miesiącach. Płeć najłatwiej rozpoznać po głosie samca; samica jest nieco większa. Pierwsze zniesienia młodych samic są często słabej jakości, a jaja łatwo atakuje grzyb.

GODY I KOPULACJA

Samiec nawołuje, aby zwabić samicę. Podczas godów samiec obejmuje głowę samicy. Okres intensywniejszego zraszania, naśladujący leśny deszcz, może pobudzić nawoływanie. Po złożeniu jaj samiec przejmuje opiekę nad nimi.

JAJA I KIJANKI

W terrarium samica składa wiele jaj w bromeliach blisko brzegu wody. Zniesienie może liczyć ponad 40 jaj. Samiec pilnuje jaj i utrzymuje je w wilgoci. Gdy kijanki się wyklują, samiec przenosi je na grzbiecie do wody. Kijanki łatwo odchować na glonach, można też podawać im gotowy pokarm dla kijanek. Można je odchowywać pojedynczo w małych pojemnikach z chłodną, miękką wodą, często wymienianą. Temperatura dla kijanek nie została udokumentowana; trzymaj je w tej samej temperaturze co dorosłe osobniki.

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po około dziesięciu dniach. Kijanki przechodzą metamorfozę w małe żabki po niespełna dwóch miesiącach, około 55 dniach. Gdy pojawią się przednie kończyny, obniża się poziom wody, a przeobrażone młode muszą mieć łatwy dostęp do lądu i wilgotną kryjówkę.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode są małe i dostają skoczogonki oraz najmniejsze muszki owocowe. Trzyma się je w chłodzie i wilgoci jak dorosłe osobniki, w terrarium z mchem i liśćmi. Można je trzymać razem w grupie, dopóki wystarcza miejsca. Tempo wzrostu i moment przeniesienia nie zostały udokumentowane.

Zdrowie i częste błędy

Brak opisów chorób dla tego gatunku, więc obowiązują typowe problemy drzewołazów:

- Zbyt wysoka temperatura, która powoduje stres i osłabia odporność. Gatunek trzeba trzymać w chłodzie.
- Grzyb na jajach, zwłaszcza w pierwszych zniesieniach.
- Chytridiomikoza (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nowe zwierzęta trzyma się na kwarantannie co najmniej sześć tygodni.
- Niedobór wapnia i witamin, który prowadzi do słabych kości i złego wzrostu.
- Stojące powietrze i brudna woda, które sprzyjają bakteriom i pleśni.

Długość życia w niewoli nie została udokumentowana; liczba w ramce to szacunek na podstawie gatunków pokrewnych. Skontaktuj się z weterynarzem znającym się na płazach, jeśli zwierzę przestanie jeść lub traci na wadze.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.